

Dosarul nr. 3r-75/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Ecaterina Murtacaeva,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată
formulată de către Ecaterina Murtacaeva împotriva Consiliului raional Drochia
privind restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența de la muncă,
precum și încasarea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 11 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
declarat inadmisibil apelul depus de Ecaterina Murtacaeva împotriva hotărârii
Judecătoriei Drochia (sediul Central) din 26 august 2020, pe motiv că apelanta nu a
prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod
administrativ,

c o n s t a t ă :

La 04 martie 2019, Ecaterina Murtacaeva a înaintat acțiune în ordinea
contenciosului administrativ împotriva Consiliului raional Drochia privind
restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența de la muncă, precum și
încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Central) din 26 august 2020, a fost
admisă parțial acțiunea. S-a încasat de la Consiliul raional Drochia, în beneficiul
Ecaterinei Murtacaeva, salariul pe perioada absenței forțate de la muncă în număr
total de 7 zile lucrătoare, în mărime de 1 806,45 lei. S-a încasat de la Consiliul raional
Drochia, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 270 lei. În rest, cerințele au
fost respinse ca fiind neîntemeiate.

La 21 septembrie 2020, cu respectarea termenului de atac prevăzut de art.
232 Codul administrativ, Ecaterina Murtacaeva a înaintat apel nemotivat
împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul Central) din 26 august 2020,
invocând motive de ilegalitate, urmînd ca circumstanțele de drept și de fapt să le
indice după primirea hotărârii motivate (f.d.143).

La 20 noiembrie 2020, Judecătoria Drochia (sediul Central) a expediat în adresa
apelantei Ecaterina Murtacaeva copia hotărârii motivate (f.d.142), recepționată de

aceasta la 01 decembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.147).

De asemenea, la 18 noiembrie 2020, pe pagina web a judecătorei Drochia a fost publicată hotărârea motivată: https://jdr.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/80d54cde-db11-4598-99ce-30b112a25eb0.

La 25 noiembrie 2020, cauza a fost expeditată în adresa Curții de Apel Bălți, fapt despre care au fost informate părțile

Prin încheierea din 11 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost declarat inadmisibil apelul, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 28 ianuarie 2021, Ecaterina Murtacaeva a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei civile la Curtea de Apel Bălți pentru judecarea cauzei în fond (f.d. 154).

În motivarea recursului, recurenta a indicat că nu a fost informată despre necesitatea prezentării apelului motivat în termenul stabilit de lege.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Examinând cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată netemeinicia acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Bălți a fost emisă la data 11 ianuarie 2021 și notificată recurentei Ecaterina Murtacaeva la data de 19 ianuarie 2021 (f.d. 152).

Recurenta s-a conformat prevederilor legale și, în termen, la data de 28 ianuarie 2021, a depus recurs împotriva încheierii din 11 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece, în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată, transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 235 Cod administrativ, dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1), (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 97 alin. (1) Cod administrativ notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. (2) Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. (3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Potrivit art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Astfel, din actele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Central) din 26 august 2020, a fost admisă parțial acțiunea. S-a încasat de la Consiliul raional Drochia, în beneficiul Ecaterinei Murtacaeva, salariul pe perioada absenței forțate de la muncă în număr total de 7 zile lucrătoare, în mărime de 1 806,45 lei. S-a încasat de la Consiliul raional Drochia, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 270 lei. În rest cerințele au fost respinse ca fiind neîntemeiate (f.d.137-141).

La 21 septembrie 2020, cu respectarea termenului de atac prevăzut de art. 232 Codul administrativ, Murtacaeva Ecaterina Anton a înaintat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul Central) din 26 august 2020, invocând motive de ilegalitate, urmînd ca circumstanțele de drept și de fapt să le indice după primirea hotărârii motivate (f.d.143).

La 20 noiembrie 2020, Judecătoria Drochia (sediul Central) a expediat în adresa apelantei Ecaterina Murtacaeva copia hotărârii motivate (f.d.142), recepționată de aceasta la 01 decembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.147).

De asemenea, la 18 noiembrie 2020, pe pagina web a judecătoriei Drochia a fost publicată hotărârea motivată: https://jdr.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/80d54cde-db11-4598-99ce-30b112a25eb0.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că apelanta Ecaterina Murtacaeva a recepționat hotărârea motivată la 01 decembrie 2020.

Astfel, apelanta în conformitate cu art. 232 alin. (2) din Codul administrativ urma a depune motivarea apelului până la data de 31 decembrie 2020, inclusiv.

În termenul stabilit de lege, apelanta Ecaterina Murtacaeva nu a depus motivarea apelului, motiv pentru care instanța de apel corect, în conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, a declarat apelul inadmisibil.

Reieșind din circumstanțele de fapt stabilite și conform normelor de drept menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că instanța de apel just a menționat că, prin expedierea hotărârii motivate în adresa apelantei Ecaterina Murtacaeva, care conform avizului de recepție a fost primită la 01 decembrie 2020, apelanta a fost notificată, urmând să depună în termen de 30 de zile apelul motivat, și anume, până la data de 31 decembrie 2020, inclusiv.

La aspectul dat, Colegiul notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda încredere și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și

pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Continuând șirul logic al dezideratelor expuse mai sus, Colegiul apreciază ca neviabil argumentul invocat de recurentă privitor la necunoașterea și neinformarea sa cu privire la termenul de prezentare a apelului motivat de 30 zile, având în vedere principiul potrivit căruia nimeni nu poate invoca în apărarea sa necunoașterea legii (nemo censetur ignorare legem). Această regulă este amintită și în Decizia Curții Constituționale nr. 144 din 16 decembrie 2019 (pct. 20), dar și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a menționat în cauza Emonet și alții v. Elveția, 13 februarie 2007, § 85, că toate persoanele, indiferent dacă sunt sau nu reprezentate de un avocat, trebuie să cunoască legea (a se vedea DCC nr. 72 din 14 mai 2019, § 20).

Pentru aceleași considerente nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că aceasta urma a fi preîntâmpinată de către Colegiul Civil al Curții de Apel, acordându-i-se un termen de prezentare a apelului motivat, deoarece termenul de prezentare a apelului motivat este instituit expres prin norma de la art. 232, alin.(2) din Codul administrativ și nu este acordat la discreția instanței.

Dacă recurenta are în vedere prevederile Codului de procedură civilă cu privire la acordarea unui termen pentru lichidarea neajunsurilor în cazul depistării neconformității cererii de apel, instanța de recurs ține să menționeze că legiuitorul, prin prisma art. 195 din Codul administrativ, a prevăzut aplicabilitatea prevederilor Codului de procedură civilă doar în cazul în care Codul administrativ nu stabilește unele etape procedurale

Codul administrativ prevede că instanța de apel acordă apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute de art.211, alin.(1), lit. a) – d). Conform art. 211, alin.(1), lit. a) – d) din Codul administrativ în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia, reguli care se aplică și cererii de apel.

Din conținutul normei de drept sus-citate, rezultă că neprezentarea apelului motivat nu cade sub incidența acestor prevederi. Termenul de declarare a apelului motivat este stipulat expres în art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, fiind un termen de decădere. Respectarea termenului de prezentare a apelului motivat este o obligație a apelantului și nu un drept discreționar al instanței.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24, alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite

drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de către Ecaterina Murtacaeva, deoarece aceasta nu a prezentat cererea de apel motivată în modul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că Ecaterina Murtacaeva, fiind conștientă că a depus încă la 21 septembrie 2020 cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

Nu rezistă criticii nici invocarea, de către recurentă, a faptului depunerii cererii de chemare în judecată în ordinea procedurii comune de drept civil, conform Codului Muncii, și asta deoarece, potrivit art. 68 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04 iulie 2008, cauzele care au ca obiect raporturile de serviciu sînt de competența instanțelor de contencios administrativ, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege competența altor instanțe.

Salariatul domeniului public, conform definiției Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008, este persoana care ocupă funcție de stat remunerată și care dispune de ranguri și grade, precum și persoana cu funcție de răspundere care este funcționarul public investit cu atribuții în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție.

Materialele cauzei denotă că reclamanta deține funcția de director al Instituției Publice centru de zi și plasament temporar „DROFA”, astfel încît funcția sa este una publică, ce cade sub incidența Legii nr.158/2008.

Față de cele ce preced, dat fiind că apelanta/recurenta Ecaterina Murtacaeva nu a prezentat apelul motivat în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, instanța de apel corect a declarat inadmisibilă cererea de apel.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelantă/recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural, și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de către Ecaterina Murtacaeva împotriva hotărârii din 26 august 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în

contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Ecaterina Murtacaeva.

Se menține încheierea din 11 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată formulată de către Ecaterina Murtacaeva împotriva Consiliului raional Drochia privind restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența de la muncă, precum și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu